Madiganerne

En livlig roman om søstre, rivalisering og oppvekst i en bråkete amerikansk familie

av Miriam Michelson

Opphavsrett

Madiganerne

© 2026 Library of Alexandria.

Alle rettigheter forbeholdes.

Opphavsretten til det originale redaksjonelle materialet, revisjonene, oppsettet og designet som er laget for denne utgaven, tilhører Library of Alexandria. Ingen deler av disse beskyttede elementene kan reproduseres, lagres i et søkesystem eller overføres i noen form eller på noen måte uten skriftlig forhåndstillatelse fra Library of Alexandria, med unntak av det som er tillatt etter gjeldende lov.

Utgitt av Library of Alexandria

LibraryofAlexandria.com

Innholdsfortegnelse

Innledning....3
Cecilia fariseeren....7
En hedning og en puritaner....22
En glad, glad Zingara....41
Munnkurvene....58
Irenes opphav....76
Den siste dråpen....97
En brevskriver av rang....114
«Menneskets martyrdød»....135
Kate: et påskudd....153
Gamle mor Gibson....173

FORORD
BESKJED TIL LESEREN

Gjenoppbyggingen av det største biblioteket i menneskehetens historie

For tusenvis av år siden var Library of Alexandria sentrum for global kunnskap — et fristed der visdommen fra alle kjente sivilisasjoner ble samlet og delt fritt.

Og så gikk det tapt.

Nå bygger vi det opp igjen — og du er invitert til å bli med oss.

I Library of Alexandria har vi satt oss fore å gjøre hver eneste bok tilgjengelig for alle mennesker på jorden — ikke bare på trykk, men på alle språk, i alle formater og for alle lesere.

Slik gjør vi det:

- **Luksusutgaver på trykk til faktisk trykkostnad** - Bestill hvilken som helst bok som en paperback av høy kvalitet, en elegant innbundet utgave eller et fantastisk boksett — og betal bare det det koster å trykke den. Ingen påslag. Ingen mellomledd.
- **Ubegrenset tilgang til de største verkene** - Opplev tusenvis av tidløse klassikere — fra Platon til Shakespeare og Tolstoj — i vakre, moderne e-bok- og lydbokutgaver. Les og lytt uten begrensninger — for alle lesere, overalt.
- **Moderne oversettelser til alle språk og dialekter** - Vi gir klassikerne nytt liv i et klart og tilgjengelig språk — og oversetter dem til alle tenkelige dialekter. Alle fortjener å forstå menneskehetens største ideer.

Når du besøker **LibraryofAlexandria.com** , får du ikke bare tilgang til bøker — du blir med i en global bevegelse for å gjenopprette, bevare og dele sivilisasjonens visdom.

Bli med oss i dag på LibraryofAlexandria.com

Sammen skal vi sørge for at lyset fra menneskelig visdom aldri slukner igjen.

Med takknemlighet,

Teamet bak det moderne biblioteket i Alexandria

Besøk:
www.libraryofalexandria.com
Eller skann koden nedenfor:

Innledning

ELLEVE ÅR GAMLE CECILIA MADIGAN setter seg ned den første april og skriver et juridisk dokument til seg selv. Hun erklærer at hun er ved sine fulle fem, og lover å oppføre seg pent i en måned. Listen har ti punkter, og hun undertegner med fullt navn. Familien hun bor hos, i et hus i en fjellside i Nevada, har andre planer for henne. Madiganerne er en samling på ti fortellinger om en søskenflokk i sølvgruvebyen Virginia City, og den begynner med et barn hvis beste forsetter blir satt på prøve før frokost.

Boken er morsom på en skarp og usentimental måte. Barna er ikke søte. De slåss, legger planer, inngår allianser og bærer nag med samme alvor som generaler. De voksne rundt dem er like fargerike og like sta.

Jentene i åssiden

Noe av gleden ved boken er hvor frisk denne typen familiebilde fremdeles føles. Mange bøker fra det nittende århundret om jenter som vokser opp, heller mot mildhet og moralske læresetninger. Miriam Michelson ser på det samme emnet med et lurt blikk. Madigan-jentene betrakter ømme kjærlighetsbevis som en slags affektasjon, og de gjør opp uvennskap med fullt utløp for temperamentet. Lesere som elsker Småfrøkner eller Anne-bøkene, vil kjenne igjen det overfylte huset og rivaliseringen mellom søstrene, men temperaturen er høyere her, og humoren tørrere.

Michelson kjente denne verdenen. Hun ble født i 1866 og vokste opp i Nevada, i Comstocks gruveområde, der Virginia City hadde blomstret på sølvet fra Comstock-åren. Hun arbeidet som avisreporter i San Francisco før hun begynte å skrive skjønnlitteratur og utgi egne bøker. Broren Albert Michelson, fysikeren, vant Nobelprisen i 1907, men det er en annen del av familiehistorien. Miriam var selv kjent for avisarbeidet sitt og for bøker som A Yellow Journalist, og hun engasjerte seg også i kampen for kvinners stemmerett.

Gruvebyen har betydning for disse fortellingene. Det er et sted med brå rikdom og brå tap, der et hus kan ligge høyt i en åsside over alle andre, og et klasserom kan være styrt av poeng og konkurranse. En far kan være, som det står på de første sidene, en hissig mann som ikke har lykkes. Omgivelsene gir familien både kampvilje og en underlig uavhengighet fra den høflige verdenen nedenfor.

En familie i krig

Utgangspunktet er enkelt. Sissy Madigan, den tredje av flere døtre, er en temperamentsfull jente med voldsom stolthet, som for en gangs skyld ønsker å være snill. Rundt henne er søstrene, en tante, en far som ønsket seg sønner, og en skole full av rivaler. Kan noen holde et løfte i et hus der alle andre fører regnskap?

Fortellingene som følger, utvider perspektivet fra Sissy til resten av familien. Det er ti fortellinger til sammen, hver med en avsluttet episode, så boken kan leses én fortelling om gangen. Åpningsfortellingen, Cecilia fariseeren, setter tonen: rapp, observant og full av komiske overdrivelser. Michelson liker storslåtte sammenligninger. Hun låner bilder fra diplomati, arbeidskonflikter og skipsforlis, og gir et barns klager en dimensjon barnet selv mener de fortjener.

Navnene kommer tett, og flere av søstrene har kallenavn som skiller seg fra døpenavnene deres, men familien faller på

plass i løpet av noen få sider. Tidstypiske detaljer som korsettliv, poengføring på skolen og en kinesisk tjener ved middagsbordet plasserer familien i det historiske amerikanske vesten, fremstilt med den selvfølgelige fortroligheten som preger et barns hverdagsomgivelser.

Hva du bør se etter

Begynn med Sissys æreskodeks. Hun tar prinsippene sine svært alvorlig, men verden setter dem stadig på prøve på absurde måter. Hvor slutter et barns rettferdighetssans, og hvor begynner kjærligheten til store fakter?

Legg også merke til hvordan familien behandler følelser. Madiganerne gjør narr av ømhet, men fortellingene antyder stadig at den finnes et sted under overflaten. Har en familie som forakter myke ord, noen annen måte å vise omsorg på?

Og følg med på hvordan boken beveger seg videre fra sin første heltinne. Michelson skrev i årene da Virginia City fremdeles var en livlig gruveby, og minnene hennes gir hver fortelling den samme nære, lokale følelsen, slik at boken leses som en samling levende familieerindringer. Hvilken av Madiganerne vil vise seg å være den hvis stemme blir sittende lengst i øret?

Cecilia fariseeren

JEG, CECILIA Morgan Madigan, ved mine fulle fem og i perfekt fysisk helse, bosatt i Virginia City, Nevada, lover herved høytidelig, denne første dagen i april:

1. At jeg skal være nummer 1 på skolen den kommende måneden.

2. At jeg skal være tålmodig med pappa og prøve å holde ut med ham.

3. At jeg skal være et godt forbilde for Bep – og Fom også, selv om hun er Irenes partner.

4. At jeg ikke skal klype i tante Annes ømfintlige plante en eneste gang den kommende måneden – uansett hva hun gjør mot meg.

5. At jeg skal tørke støv av pianoets bakbein selv når fru Pemberton ikke er ventet.

6. At jeg skal hjelpe Kate med å styre temperamentet sitt og ikke gjøre narr av henne eller tirre henne når hun surmuler.

7. At jeg skal være en liten mor for Frank og lære henne å bli voksen og til ære for familien.

8. At jeg ikke skal stjele godteri fra Kates lomme – uten først å bønnfalle henne inderlig om å gi meg litt.

9. At jeg skal øve trofast på Gasellen hver eneste dag, og slutte å lese i smug mens jeg spiller femfingerøvelser.

10. At jeg skal prøve å bære over med Irene. At jeg skal gjøre alt jeg kan for ikke å slåss med henne – men hun er en egoistisk djevel som alltid tar feil.

Og alt dette lover jeg høytidelig meg selv, uten å bli tvunget på noen måte, av fri vilje og uten hindringer, fordi jeg vil være snill.

Cecilia Morgan Madigan (kalt Sissy), 11 år på sin siste fødselsdag.

P.S. Og jeg er sikker på at jeg kan klare alt sammen, med Guds hjelp, unntatt nummer 10 – det er det vanskeligste.

Sissy, som hadde sittet og skrevet bare halvt påkledd, brettet papiret ærbødig sammen, kysset det fordi hun ikke hadde noe segl, og kneppet det så godt fast innenfor korsettlivet.

Hun følte seg allerede så dydig at det virkelig virket overflødig å sette planene ut i livet. Da hun gikk til Irene for å få henne til å kneppe kjolen bak, følte hun seg så hellig, så bevisst på at hun hadde en overbærende, ren og mild sjel, at søsterens ondsinnede forsøk på å late som hun ikke så henne, føltes som ren helligbrøde.

«Skal du ikke kneppe kjolen min, Split?» forlangte hun, indignert over at fienden hennes, som hun skulle behandle med kristuslignende nestekjærlighet, satte tålmodigheten hennes på en så hard prøve før blekket hadde tørket på hennes eget løfte om å holde fred.

«Spør pent,» gliste Split, hvis kallenavn æret en gymnastisk bragd som ingen andre Madiganer, hvor atletiske de enn var, kunne utføre halvparten så godt som den nest yngste. «Si 'vær så snill'.»

«Jeg kommer ikke til å gjøre noe slikt. Du vet at du må gjøre det, og du kan ikke vente at jeg skal si 'vær så snill' hver gang. Du gjør det jo ikke selv, din fæle ting!»

«Hvorfor gråter du ikke?»

«Fordi jeg ikke vil gråte for deg – fordi du ikke kan tvinge meg – fordi –»

«Fordi du gråter mot din vilje! Fordi hvem som helst kan få deg til å gråte, din gråteunge!»

Sissys hender fløy opp mot brystet. Det var en velkjent gest, som om hun fysisk holdt seg selv sammen i det siste øyeblikket før det hissige utbruddet.

Split trakk seg forsiktig tilbake og gjorde seg klar til kamp.

Men det første skuddet ble ikke avfyrt i den trefningen. Raslingen fra dokumentet som lå over stedet der hun trodde hjertet hennes var, lød som en advarsel til Sissy. Hun kjempet imot et øyeblikk, så falt hendene ned. Ydmykt vendte hun ryggen til plageånden sin og sa med en stemme så utsøkt hellig at den nesten var overjordisk:

«Kjære Split, vil du være så snill å kneppe kjolen min?»

Et uttrykk av krenket forbauselse over denne uhørte kjærtegnsformen bredte seg over Irenes ansikt. Madiganerne betraktet demonstrativ hengivenhet som ren affektert oppførsel i beste fall; i verste fall var den knapt mindre enn usømmelig.

«Kjære Split?» hånte Irene da hun hadde kommet til seg selv. «Ja, kjære. Snu deg rundt, kjære. Stå rett, kjære. Vent litt, kjære –»

Sissy sto taus og bet seg i tungen for ikke å si noe. Hun var så opptatt av å holde seg til punkt nummer 10 i pakten hun hadde inngått med seg selv, at hun ikke merket hvor lang tid Irene brukte på faktisk å begynne å kneppe kjolen hennes. Hun la merke til at Irene begynte nederst, en metode Split syntes å foretrekke bare fordi den gjorde lillesøsteren nesten fra seg av utålmodighet. Hun kneppet med irriterende langsomme bevegelser opp til midten, men ombestemte seg så på et innfall, lot det være og begynte på nytt øverst.

Sissy fulgte prosessen i tankene. Den var nesten fullført da Split behendig skjøv et heldigvis flatt isstykke fra vinduskarmen gjennom den lille åpningen hun med vilje hadde latt stå igjen. Hun ristet litt på offeret sitt, så isen gled glatt nedover den sprellende kroppen hennes, og stakk av før Sissy rakk å snu seg og gå løs på henne.

«Da var det slutt på punkt nummer 10», sa Sissy bistert til seg selv mens hun danset av ubehag. «Jeg skal drepe henne hvis jeg får sjansen – det er det jeg skal gjøre. Jeg skal ta igjen, ellers heter jeg ikke Sis Madigan.»

Hun skyndte seg tilbake til rommet hun delte med tvillingene og sto i våt martyrdom mens Bessies klossete fingre krøp opp og ned med elendig langsomhet. Hun led så mye under Bessies klønethet at hun, til tross for kravene i punkt nummer 3 i regelverket sitt, rev seg løs fra henne og vendte seg tryglende til Florence. Men Fom holdt med Split, og Madiganernes krigsetikk forbød å hjelpe og trøste fienden. Da Sissy, ydmyket, vendte tilbake til Beps stell, var den blonde tvillingen så såret og fornærmet over antydningen om at hun var klossete – et punkt hun var like sårbar på som hun var følsom – at Sissy slo dem begge før hun til slutt søkte lindring hos tante Anne.

Det var skjebnesvangert, slik hun visste at det ville bli.

«Jeg skal fortelle faren din om Irene», sa tanten og så opp fra kaffen hun nippet til mens hun lå i sengen og leste en fransk bok. «Men det er like greit, for jeg sa til deg i går at den kjolen var altfor skitten til å brukes en dag til. Skift den nå –»

«Å, tante Anne, det er allerede sent –»

«Du skal skifte den kjolen, Sissy, ellers får du ikke gå på skolen.»

«Det gjør jeg ikke! Det er for sent. Jeg kommer for sent. Da mister jeg ett poeng, og denne måneden skal jeg –» Sissy kom plutselig på sine høye forsetter. Hele verden syntes å være innstilt på å tvinge henne til å bryte løftet sitt.

«Cecilia!» befalte frøken Madigan.

Sissy stivnet.

«Du har avbrutt lesingen min nok denne morgenen. Hvis du sier ett ord til, skal jeg –»

«Å, tante Anne –»

«Gå bort til veggen, Cecilia, og stå med ryggen til meg i fem minutter.»

Med et djevelsk glimt i øyet – et uttrykk av så desperat tilfredshet at det tydet på at hun var glad for å bli drevet til å begå det utilgivelige – gikk Sissy mot den følsomme planten i vinduet.

«Ikke der! Den stakkars planten ser ut til å lide sammen med den dårlige oppførselen din. Stå borte ved kommoden.»

Sissy adlød. Raseriet over å bli gjort til latter, indignasjonen over at en perfeksjonist som henne selv skulle bli straffet, og bevisstheten om hvor fort tiden gikk på skolemorgener gjorde henne målløs. Men hun klemte papiret mot brystet som en druknende kunne klemme en planke fra et skipsvrak. I det minste var punkt nummer 4 fortsatt intakt. Hun var nådig blitt spart for å bryte et av sine selvpålagte bud.

Hun sto med nesen presset hardt mot det grønne tapetet, ryggen spriket som om den var skåret opp under en operasjon, og et håndkle tanten hadde tvunget inn i åpningen for å tørke den, hang ned bak henne. Da Kate gikk forbi døren på vei til frokost, kastet hun et blikk inn.

Kates hikstende, raskt kvalte latterhyl fikk Sissy til å snurre rundt som en okse når en banderilla blir plantet i det skjelvende kjøttet. Hun så mot døråpningen; den var tom, men hun hørte raske skritt utenfor. Kate var på vei for å fortelle det til de andre.

Hun så på tante Anne. Den strenge damen hadde lagt fra seg boken og, grepet av den samme latteren, skalv hun lydløst av latter.

Sissy sa ingenting. Blikket hennes uttrykte avsky – avsky over at en voksen kunne være så tåpelig at hun fant noe morsomt i absolutt ingenting, avsky over at tanten kunne undergrave virkningen av sin egen oppdragelse så fullstendig. Sammen med den grønne flekken fra tapetet som var gnidd over på nesen hennes, gjorde det slutt på frøken Madigan. Hun prøvde ikke lenger å skjule den skammelige sannheten

at hun lo. Hun slapp ut en hørbar gurglende latter og begynte å tørke gledestårer fra øynene.

I det øyeblikket trengte jernet inn i Sissy Madigans sjel. Hun snudde seg mot veggen igjen og tok en knappenål som hadde festet båndet ved halsen hennes, og risset langsomt, men målbevisst denne innskriften inn i det løse tapetet:

Tante Anne – gris

Etter det følte hun seg lettet, og da de fem minuttene var gått, forlot hun rommet med så kompromissløs verdighet – fortsatt grønnsmurt på nesen, fortsatt med ryggen sprikende åpen og med håndklefrynsene dinglende majestetisk bak seg – at tanten brast ut i latter igjen.

Det at hun ugjenkallelig hadde mistet ett poeng fordi hun kom for sent, satte munnen til Sissy i en besluttsom strek. Hun skulle vokte hvert eneste av de nittini poengene som var igjen.

I friminuttet ble hun sittende ved pulten og studere geografi med en slik intensitet at rivalenes hjerter skalv. Hun satt ved lærerens kateter, løftet til denne nesten kongelige høyden av hans forkjærlighet for hennes trass og av lederevnen som gjorde Sissy til talskvinne for klassekameratene. Hun hadde lov til å bruke lærerens blyanter, spisset så fint at det ble en fornøyelse å skrive pent. Det var selvsagt hun som hadde funnet opp den dekorative stilen på regnearkene som var på moten da, med hvert regnestykke skrevet inn i en liten ramme inngjerdet av vekselvis loddrette og vannrette doble bindestreker.

Men en merkelig, samvittighetsfull følelse av ansvaret som fulgte med makt og posisjon dempet Sissys ekstatiske glede. Derfor holdt hun fast ved den, til tross for den voldsomme sjalusien i klassen, som var skapt av et strengt poengsystem, konkurranseånden som ble oppmuntret i den luftige atmosfæren i den lille gruvebyen, og en ung lærer rett fra college, som betraktet undervisningen som et midlertidig eventyr, omtrent slik en japansk herremann betrakter husarbeid.

I rollen som klassens representant hadde læreren rådført seg med Sissy om hvilke grenser som skulle gjelde ved den kommende offentlige muntlige prøven i geografi. Hun hadde forklart hva som ville bli regnet som helt «rettferdig». Hun gikk inn i denne avtalen med samme alvor som en ambassadør for en fiendtlig makt ville ha vist under forhandlinger om en løsning på et omstridt spørsmål. I hennes øyne var avtalen så hellig at da læreren brøt den samme ettermiddag, rammet det henne som et slag.

«Cecilia Madigan», spurte læreren, «hva er verdens høyeste fjell?»

Sissy reiste seg. Den imponerende rekken av besøkende på skolen forsvant fra synsfeltet. Alt hun så, var klassekameratenes øyne, vendt mot henne i anklagende forferdelse. De mistenkte henne for å ha forrådt dem, for å ha brukt sin opphøyde stilling til å videreformidle upålitelig informasjon.

«Unnskyld, herr Garvan», sa hun i en tone som var mer sorgfull enn sint, og viste behendig at hun visste svaret, samtidig som hun benektet at han hadde rett til å spørre om det. «Det spørsmålet står ikke på kartet over Afrika.»

Et irritert rødskjær krøp oppover pannen til den unge læreren. I øyekroken så Sissy den første rykningen i munnvikene hans, et faresignal for klassen.

«Hva er verdens høyeste fjell, Cecilia?» gjentok han strengt.

Sissy sto et øyeblikk og så på ham. Alt hun ikke kunne si – forakten for dem som brøt løftene sine, den forskrekkede heltedyrkelsen som nå var forbi for alltid, den sårede skolejentes kjærligheten – sendte hun rett mot læreren gjennom de sinte øynene.

Så satte hun seg.

«Jeg vet ikke», sa hun.

Han så opp fra boken, vantro. Ti poeng av hundre borte på én gang – ti av Sissy Madigans poeng, som hun hadde kjempet så tappert for og voktet så sjalu etter at hun hadde fått dem.

«Jeg – vet – ikke», gjentok Sissy foraktfullt.

Læreren ga spørsmålet videre. Men idet han stilte det til den neste jenta, stilte Sissy den samme jenta et annet spørsmål i stillhet med øynene.

«Er du en streikebryter?» utfordret det stødige blikket hennes. «Skal du dra nytte av det en klassekamerat lider for prinsippets skyld? Er du en feiging som ikke tør å stå opp for klassen din? Og – vet du hva du får av meg hvis du er det?»

«Jeg – vet – ikke», stammet jenta.

Seieren lyste over ansiktet til Sissy. Den bredte seg som en soloppgang fra topp til topp over en fjellkjede av stahet. «Jeg vet ikke» – «jeg vet ikke» – «jeg vet ikke» – streikernes kamprop gikk nedover rekken. Læreren ble ydmyket offentlig av skolens flinkeste elever. Han vred seg, men stilte stødig spørsmålet til hver eneste jente, helt til han kom til Irene, den siste i rekken.

«Hva er verdens høyeste fjell?» spurte han, nå bare fordi han måtte.

Men til hans store forbauselse reiste hun seg og så ut av vinduet på fjellet som byen lå klistret til ved de nedre skråningene. Så svarte hun:

«Mount Davidson.»

Sissys voldsomme glede kom så brått etter at hun hadde sett sin egen søster svikte dem, at hun skalv av følelser da skoledagen var over. I garderoben, mens jentene tok på seg hattene, marsjerte hun opp til Irene, fulgt av sine rasende tilhengere, og følte seg som en hevngjerrig Brutus.

«Du er en snik, Split Madigan! Du er en feiging, og – og en dum feiging. Du er ikke klok nok til å forråde klassen din og dra nytte av det, men du vil heller være slem enn å få poeng, uansett. Ingen kan stole på deg. Skiftende silke – det er det du er, du skifter alltid farge og står aldri fast! Jeg hater deg! Skiftende silke! Skiftende silke!»

«Skiftende silke! Skiftende silke!» ropte tilhengerne hennes.

Det lille garderoberommet runget av mobbens kamprop. Det lå så mye mening i tonen at Irene ble blek og trakk seg bakover.

Men bare et øyeblikk. Madiganerne var aldri feige lenge. De harde familiefeidene som klanen førte i det gamle huset sitt høyt oppe i åssiden, gjorde en Madigan rask og besluttsom.

«Det er du som er dum, Sissy! Svaret mitt gjorde ham sintere enn at du nektet å svare.»

Sissy gransket ansiktet hennes. «Men – gjorde du –» stotret hun.

«Selvfølgelig gjorde jeg det! Hvem er dum nå? Tror du jeg ikke visste at det var –»

«Hva? Hva?» gjentok Sissy da søsteren nølte.

Irene trakk nesen hånlig opp. «Jeg vet – ikke», hånte hun og stakk av med hell.

Francis Madigan spiste middag i et langt rom, den eneste mannen ved et bord med sju kvinner i alderen fra fire til førtifire år. Opphopningen av jenter i familien var en så skandaløs fornærmelse mot ønskene hans at han nesten frydet seg over hvor fullstendig plagen var, som en udiskutabel urett.

Han trengte en urett som skjold, slik at andres urett kunne knuses mot den. Når han ikke hadde noen mer håndgripelig å vise til, pekte han på huset sitt, som var overfylt av døtre. Det var ved middagsbordet han alltid syntes å forstå hvor omfattende ulykken hans var. Når han satte seg ved bordenden, lot han det sinte blikket gli fra Frances i barnestolen og videre langs rekken, forbi tvillingene, gjennom Cecilia, Irene og Kate, helt til det festet seg ved frøken Madigans vennlige, rolige ansikt. Søsterens sindighet var en stadig krenkelse for Madiganernes far – den mest hissige av alle mislykkede menn – og gryntet han avsluttet gjennomgangen med idet han grep utskjæringskniven, hadde blitt klassisk i Madigan-familiens historie lenge før Sissy, åtte år gammel, fikk alle til å le en kveld ved å etterligne det mens han var borte.

Men den kvelden viste Sissy forelderen sin den mest smertefulle, påfallende respekt. Hun sto helt tydelig stille mens de andre kavet seg opp på stolene sine og Wong, den kinesiske tjeneren, skyndte seg rundt og satte alt på bordet på én gang, og ventet på at faren skulle sette seg.

Hun ventet fortsatt høflig da blikket hans falt på henne. «Sett deg, Cecilia!» brølte han. «Hva står du der og glaner for?»

Sissy satte seg. Hun var så helgenaktig at hun ikke viste åpent hvor misfornøyd hun var med Irenes lave, frydefulle fnising. Hun begynte å vise høflig oppmerksomhet til Dusie, farens yndlingskanarifugl, selv om hun avskydde det bortskjemte lille krekets måte å hoppe rundt på bordet og forsyne seg.

I sine sjeldne øyeblikk av selvransakelse hadde Madigan for vane å si til seg selv at ømheten han kunne ha øst over en sønn, ga han i stedet til hannene av arter som var heldigere enn menneskeheten. Den store Newfoundlandshunden og den store katten kom regelmessig til måltidene. De delte Madigans hengivenhet med fuglene, som hadde et bur på størrelse med et hundehus, som han selv hadde spikret fast til veggen. Fuglene brøt ut i en vanvittig kakofoni av sang, egget av den rivaliserende skramlingen fra de unge Madiganerne ved middagsbordet.

Beskyttet av denne skingrende symfonien mot lyden av døtrenes stemmer matet Madigan hunden, katten og yndlingskanarifuglen sin. Han spiste raskt med den ene hånden, mens han hvilte hodet i den andre, et tegn på den vedvarende avskyen han følte for verden av mennesker og døtre.

Denne stillingen var signalet som slapp Madigan-kvinnenes tunger løs. Vanligvis begynte alle å snakke på én gang, men den kvelden syntes en eller annen avtale å holde dem tause helt til Irene tok ordet.

«Jeg er glad for å se at du er så tålmodig med pappa, Sissy», sa hun mildt.

Den tredje datteren kastet et nervøst blikk på Madigan. Men faren hadde trukket seg inn i skallet sitt, og ikke engang en katastrofe kunne nå inn til ham der.

«Hvorfor –» sa hun forvirret. «Hvorfor – jeg –»

«Lov meg at du skal prøve å holde ham ut», oppfordret Split ivrig.

«Og at du skal hjelpe meg å styre temperamentet mitt, og ikke gjøre narr av meg og tirre meg når jeg furter», messet Kate.

Sissy slapp kniv og gaffel, og hendene fløy opp mot brystet, ikke av sinne, men av skrekk. Det krøllete testamentet var borte!

«Split! Du –»

«Prøv å holde meg ut, da, Sis, selv om jeg er en djevel?» gliste Split.

«Og vær et godt eksempel for oss, Sissy», pep tvillingene.

Sissy gispet.

«Vær en lite mamma for Fwank», lespet babyen, oppmuntret av en storesøster.

«Og ikke stjel godteri fra lomma mi, er du snill, Cecilia Morgan?» bønnfalt den eldste søsteren hennes.

«Og –»

Sissy spratt opp i luften, som om ertingen fra disse utakknemlige mottakerne av hennes gode hensikter hadde løftet henne rent fysisk.

«Sett deg, din okse!» tordnet stemmen fra bordenden.

Når noen ble kalt en okse blant Madiganerne, ga synderen alltid etter, selv om fornærmelsen fikk søstrene til å fryde seg. Men Sissy hadde tålt for mye den dagen – og husket stadig den fullkomne helligheten hun hadde begynt den med.

Med en utydelig forklaring som på én gang var et hulkeutbrudd, en klage og en skjelvende trasshandling skjøv hun stolen bakover og flyktet til rommet sitt. Der hulket hun fritt

og lenge, helt til tårene ble en luksus hun bare kunne frembringe ved en bevisst viljesanstrengelse. Det hadde alltid plaget Sissy at hun aldri klarte å gråte nok. Split kunne nå gråte høyt i timevis, men Sissys egne sorgbrønner tørket altfor fort ut.

Likevel hadde tårene alltid en besinnende virkning på den tredje Madigan. Etter hvert reiste hun seg, vasket ansiktet, kjemmet håret bakover og flettet det til en stram flette som stakk ut i en pågående vinkel fra siden av hodet. Alene klarte hun aldri å få den til å henge ordentlig fra midten. Dette ga henne en sterkere følelse av fullstendig fred, av anger som var vasket bort, og løftet humøret nok til at hun rolig kunne møte verden, selv om bitter erfaring hadde lært henne hvor lenge en spøk kunne vare blant Madiganerne.

Til slutt knelte hun ved sengen. Ingen Madigan i hennes generasjon hadde lært å be. Farens aggressive skepsis – en reaksjon mot hans egen overdrevne religiøsitet i ungdommen – hadde gjort ham til en høylytt motstander av religiøs praksis. Men nå følte Sissys følelsesladde, selvbevisste sjel et presserende behov for å be med ord.

«Å, Herre», bønnfalt hun høyt, «hjelp meg å beholde dem alle – også Number 10 – til tross for Split og djevelen. Hjelp –»

Hun hørte døren åpne seg bak henne.

I ett sprang var hun i sengen, fullt påkledd. Hun trakk teppene tett opp til halsen og ventet, tilsynelatende fast sovende.

«Din lille tosk!» sa Madigan, med et snev av latter i den dype stemmen, mens han la en hånd, ikke helt uten ømhet, mot de røde kinnene hennes. «Tror du jeg bryr meg om du vil knele og bøye deg som andre idioter? Hvis det er sånn du er – og det er vel det, siden du er kvinne – så be og vær velsignet!»

Det var det nærmeste Sissy noen gang hadde kommet en velsignelse fra en far, men hun var en altfor forsiktig liten skuespillerinne til å la seg rive ut av rollen. Faren ventet heller ikke for å se hvordan ordene hans virket på henne. De tunge

skrittene hans gikk gjennom rommet hennes og inn i hans eget, og døren smalt igjen mellom dem.

Et øyeblikk senere var Sissy oppe. I neste øyeblikk hadde hun kledd av seg, blåst ut lyset og hoppet tilbake i sengen. Hun var nesten sovnet da tvillingene kom inn, men lot som hun sov tungt mens Bessie skjøv et knitrende papirark inn under puten hennes. Så snart rommet igjen var stille, lukket fingrene seg grådig om det.

Hun visste hva det var – den dyrebare pakten hun hadde inngått med seg selv, som trofaste lille Bep hadde berget fra fienden. Hun lå der, beroliget av at den var hos henne, og var langsomt, langsomt i ferd med å sovne ordentlig da en skarp og smertefull tanke, et uunngåelig mentalt stikk, vekket henne. Det var Number 9. Hun hadde ikke rørt pianoet hele dagen.

Hun trakk bebreidende fingrene bort fra den påtrengende påminnelsen om sine gode hensikter, vendte seg så bestemt bort fra den og prøvde å late som hun sov. Men hver brutt del av pakten syntes å ha en stemme, og over dem alle lød påminnelsen fra Number 9 om at det ennå ikke var for sent.

Da Sissy til slutt sto opp, utmattet, og la det meksikanske teppet rundt seg, var huset stille. Alle de unge Madiganerne lå i sengene sine, og de eldre var trygt lukket inne på rommene sine.

En liten Sankta Cecilia, med en kort, stiv flette som stakk ut fra den ene siden av hodet og ikke det minste musikalsk engasjement, satte seg ved det gamle, firkantede pianoet i mørket. «Gasellen» var utelukket: Hun hadde ingen lampe, og hun kunne fremdeles ikke de raske trillene og løpene i det nye «stykket» sitt utenat. Men hun kunne fortsatt gjøre litt bot ved å spille fingerøvelsene og skalaene som hun vanligvis øvde skjødesløst på mens hun leste en papirroman av hertuginnen, oppslått foran notene sine.

Med den bare foten på dempepedalen, så ingen skulle høre henne, spilte Sissy. Det var mørkt og svært stille; den myke,

pulserende stillheten fra gruvene fylte natten og la den til ro. Innimellom stanset hjertet hennes av frykt for at hun skulle bli oppdaget; andre ganger lengtet hun etter en dramatisk avsløring av hennes sene og usedvanlige godhet. Den bare foten gled av den kalde pedalen, men skyndte seg tilbake før tangentene kunne klirre høyt.

Sissy visste aldri hvor lenge hun øvde, eller om hun hadde gjort opp for seg overfor seg selv og Number 9, for til slutt sovnet hun over tangentene og våknet av et hest skrik og et vilt rop: «Djevelen! Djevelen!»

Det var Wong, kineseren, som bare hadde ett navn på alt overnaturlig. På vei tilbake fra Chinatown passerte han glassdøren ved pianoet, da han fikk øye på en slank skikkelse i hvite klær som slepte etter henne, bøyd over tangentene.

Sissy så opp, fortsatt omtåket av søvn, men våken nok til å frykte konsekvensene. Hun kastet opp døren og skyndte seg etter Wong for å forklare, men jakten hennes bekreftet bare Wongs tro på at dette var et ondsinnet ærend – djevelens verk på jorden. Et skrekkslagent hyl brøt ut fra ham. Det fantes bare ett vesen på jorden han fryktet mer enn det han trodde han flyktet fra; logisk sett måtte dette vesenet være mektigere enn Den. Med livet som innsats snudde han, pilte forbi den skjelvende Skikkelsen, stormet gjennom den åpne døren og satte kurs rett mot herrens rom.

Sissy hadde ikke noe valg og måtte følge etter.

«Jeg ville være snill», jamret hun, helt ute av seg, mens tante Anne holdt henne i skulderen og spurte henne ut foran en flokk oppglødde Madiganer i nattøy.

Men hjelpen kom fra uventet hold. «La barnet være i fred, Anne», knurret Madigan og rettet på ullplagget han hadde på hodet som nattlue. Så løftet han Sissy opp i armene og bar henne til sengs.

«Pappas yndling! Pappas lille baby!» formet Irene lydløst med leppene mens hun danset hånende bak ryggen hans.

Sissy var indignert over å bli båret som et barn, til tross for all verdigheten hennes på elleve år, men samtidig ufattelig lykkelig over å ha vunnet farens gunst. Hun så over skulderen hans med et sjenert, smilende og søvnig ansikt og mumlet: «Bare misunnelse, Split, bare misunnelse!»

Senere, oppmuntret av mørket og den underlige følelsen av å bli båret til sengs i farens armer, holdt Sissy ham inntil seg et øyeblikk.

«Når menn lover noe på papir som de ikke kan holde, far», hvisket hun, «hva gjør de da?»

«Å, legg deg til å sove, barnet mitt! De går konkurs, antar jeg.»

«Og – og hva skjer med papiret?»

«Hva vet du om slikt, og hva bryr du deg om det? Skal du legge deg til å sove i kveld?»

«Hvis du hadde hatt et papir fra en som var gått konkurs», bønnfalt hun og grep hånden hans da han snudde seg for å gå, «hva ville du gjort med det – vær så snill, far?»

«Jo, revet det i stykker, din gås.»

Sissy spratt opp i sengen og holdt fram et flagrende, sammenbrettet ark. Den ivrige stemmen hennes lød vantro av glede.

«Ta mitt og lat som om jeg gikk konkurs – vær så snill – å, vær så snill!»

For Madigan var alle barn – og hans egne særlig – så uutgrunnelige skapninger at enda et innfall knapt kunne gjøre det vanskeligere for ham å forstå dem. Med et utålmodig «Tsk, tsk!» tok han papiret fra henne og rev det over to ganger.

Et langt lettelsens sukk slapp ut av Sissy da bitene flagret ned på gulvet. «Du er en så snill far!» mumlet hun lykkelig og sovnet, salig som en som var gått konkurs, i stedet for som en fariseer.

Les videre: Madiganerne

Dette er den gratis smakebiten av Madiganerne fra Library of Alexandria.

Les og lytt til hele boken, og over 200 000 til, med 90 dager gratis:

https://libraryofalexandria.com/nb/products/the-madigans